



Briuselis, 2019 10 15
COM(2019) 466 final

2019/0233 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Eurokontrolės išplėstinėje komisijoje, dėl išlaidų bazės maršruto rinkliavoms apskaičiuoti nustatymo ir vienetinių tarifų apskaičiavimo principų, maršruto rinkliavų sistemos taikymo sąlygų ir mokėjimo sąlygų

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi prieš 2019 m. lapkričio 28 d. įvyksiančią Eurokontrolės išplėstinės komisijos sesiją dėl numatomo atnaujintų Maršruto rinkliavų sistemos taikymo sąlygų (toliau – Sistemos taikymo sąlygos) ir atnaujintų Išlaidų bazės maršruto rinkliavoms apskaičiuoti nustatymo ir vienetinių tarifų apskaičiavimo principų (toliau – Principai) (toliau abu kartu – numatomi aktai) priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Daugiašalis susitarimas dėl maršruto rinkliavų

Daugiašalio susitarimo dėl maršruto rinkliavų (toliau – Susitarimas)¹ tikslas – nustatyti bendrą maršruto rinkliavų sistemą. Susitarimo 1 straipsnyje nustatyta, kad Susitariančiosios Šalys susitarė nustatyti bendrą rinkliavų už maršruto oro navigacijos priemones ir paslaugas (toliau – maršruto rinkliavos) politiką jų kompetencijai priklausančių skrydžių informacijos regionų oro erdvėje. Atitinkamai jos susitarė sukurti bendrą sistemą maršruto rinkliavoms nustatyti bei surinkti ir tam pasinaudoti Eurokontrolės paslaugomis. Susitarimo 3 straipsnyje nustatyta, kad bendrą maršruto rinkliavų sistemą įsipareigoja nustatyti Eurokontrolės išplėstinė komisija.

Susitarimas įsigaliojo 1986 m.

Visos valstybės narės yra Susitarimo šalys².

2.2. Eurokontrolės išplėstinė komisija

Susitarimo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Eurokontrolės išplėstinė komisija:

- (1) nustato principus, kuriais remiantis vertinamos išlaidos apskaičiuojant maršruto rinkliavas;
- (2) nustato maršruto rinkliavoms apskaičiuoti naudojamą formulę;
- (3) kiekvienam mokėjimo periodui patvirtina išlaidų padengimo terminus;
- (4) nustato apskaitos vienetą, kuriuo išreiškiamos maršruto rinkliavos;
- (5) nustato sistemos taikymo sąlygas, įskaitant mokėjimo sąlygas, vienetinius mokesčius bei tarifus ir jų taikymo terminą;
- (6) nustato atleidimo nuo maršruto rinkliavų principus.

Kiekviena Eurokontrolės valstybė narė ir Susitariančioji Šalis, kuri nėra Eurokontrolės valstybė narė, turi vieną balsą. Susitarimo 6 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta, kad Išplėstinės komisijos sprendimai klausimais, susijusiais su išlaidų vertinimu apskaičiuojant maršruto rinkliavas (Susitarimo 3 straipsnio 2 dalies a punktas) ir su Sistemos taikymo sąlygomis (Susitarimo 3 straipsnio 2 dalies e punktas), priimami vieningu pritarmu ir yra privalomi visoms Susitariančiosioms Šalims. Jei vieningo sprendimo nepriimama, Išplėstinė komisija priima sprendimą dviejų trečdalių galiojančių balsų dauguma; bet kuri Susitariančioji Šalis, kuri dėl svarbių nacionalinių priežasčių negali to sprendimo taikyti,

¹ <https://www.eurocontrol.int/sites/default/files/article/attachments/multilateral-agreement-relating-to-route-charges.pdf>

² Be ES valstybių narių, Susitarimą ratifikavo ir jo šalys yra Albanija, Armėnija, Bosnija ir Hercegovina, Gruzija, Juodkalnija, Moldovos Respublika, Monakas, Norvegija, Šiaurės Makedonija, Šveicarija, Turkija ir Ukraina.

pateikia Išplėstinei komisijai šių priežasčių paaiškinimą (Susitarimo 6 straipsnio 1 dalies a punktas).

2.3. Numatomi Išplėstinės komisijos aktai

Išplėstinis komitetas, taikydamas rašytinę procedūrą, ne vėliau kaip per savo 113-ąją sesiją, kuri įvyks 2019 m. lapkričio 20 ir 21 d., turi priimti su numatoma aktais susijusių sprendimų.

Numatomų aktų tikslas – užtikrinti nuolatinį derėjimą su Bendro Europos dangaus veiklos rezultatų ir rinkliavų sistemą reglamentuojančiomis ES taisyklėmis, visų pirma 2019 m. vasario 11 d. Reglamentu (ES) 2019/317³, kuris bus taikomas nuo trečiojo ataskaitinio laikotarpio (2020–2024 m.), kuris prasidės 2020 m. sausio 1 d.

Principų projekte toliau numatomi du galimi išlaidų ir vienetinių tarifų apskaičiavimo metodai – visų išlaidų padengimo metodas arba nustatytųjų išlaidų padengimo metodas. Į siūlomus pakeitimus įtrauktas teiginys, kad: „Laikoma, kad Susitariančiosios Šalys, taikančios Europos Sąjungos priimtas Bendro Europos dangaus veiklos rezultatų ir rinkliavų sistemą reglamentuojančias taisykles, laikosi Eurokontrolės priimtų šiuos klausimus reglamentuojančių taisyklių.“ Numatomuose aktuose nesprenžiami šie ES teisės aktuose išsamiai aptariami klausimai:

- (1) sąlygos, kuriomis gali būti persvarstytos nustatytosios išlaidos ir paslaugų vienetai, atsižvelgiant į galimybę persvarstyti veiklos rezultatų planą;
- (2) įpareigojimas iš nustatytųjų išlaidų atimti oro navigacijos paslaugų teikėjų gautas viešąsias lėšas (šis reikalavimas nustatytas Sąjungos teisėje, tačiau pagal bendrą Eurokontrolės politiką to nereikalaujama);
- (3) pajamų, gautų surinkus maršruto mokesčius, panaudojimas bendriems projektams finansuoti;
- (4) su eismu susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmo parametrai ir vertės;
- (5) kai kurių perkėlimų, pavyzdžiui, koregavimų dėl taikomo su eismu susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmo ir dėl taikomo su išlaidomis susijusios rizikos pasidalijimo mechanizmo, tvarkaraštis ir sąlygos;
- (6) išsamios paskatų oro navigacijos paslaugų teikėjams sąlygos;
- (7) su veiklos rezultatais susijusios sąlygos, kurias reikalaujama tenkinti, kad būtų galima nustatyti ir taikyti supaprastintą rinkliavų sistemą.

Principų projektas suderinamas su Reglamentu (ES) 2019/317 22 straipsnio 4 dalimi, kurioje nustatyta, kad, kai oro navigacijos paslaugų teikėjai patiria išlaidų dėl ilgalaikio turto nuomos, tos išlaidos neįtraukiamos į kapitalo išlaidas.

Siūlomi Sistemos taikymo sąlygų pakeitimai susiję su Sistemos taikymo sąlygų projekto 5 straipsniu (atstumo koeficientas), 6 straipsniu (svorio koeficientas) ir 8 straipsniu (išimty) ir visų pirma su maksimalios kiekvieno atskiros orlaivio kilimo masės apskaičiavimu. Šiuo pakeitimu, kuris įsigaliojė nuo 2020 m. sausio 1 d., būtų pakeistas dabartinis apskaičiavimo metodas, grindžiamas vidutine maksimalia kilimo mase, apskaičiuojama pagal orlaivio tipą ir oro erdvės naudotoją.

³ 2019 m. vasario 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/317, kuriuo nustatoma Bendro Europos dangaus veiklos rezultatų ir mokesčių sistema ir panaikinami įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 390/2013 ir (ES) Nr. 391/2013 (OL L 56, 2019 2 25, p. 1).

Be to, Eurokontrolės centrinė maršruto mokesčių tarnyba (toliau – CRCO) siūlo du Sistemos taikymo sąlygų pakeitimus. Pirmą, siūloma įtraukti naują nuostatą dėl banko mokesčių, susijusių su oro erdvės naudotojų sąskaitų apmokėjimu. Antras pakeitimas susijęs su mokėjimų priskyrimo sąskaitoms seka, kai oro erdvės naudotojai nepateikia CRCO jokių mokėjimo nurodymų.

Sistemos taikymo sąlygų 1 priede pateiktas maršruto rinkliavų zonų sąrašas atnaujinamas taip: atliekami redakcinio pobūdžio Bulgarijos ir Rumunijos rinkliavų zonų aprašų pakeitimai, pateikiamas naujas – Šiaurės Makedonijos – pavadinimas ir naujas Ukrainos rinkliavų zonos aprašas.

Šiais pakeitimais įtvirtinamas principo „naudotojas moka“, kuris yra Sąjungos transporto infrastruktūros rinkliavų politikos dalis, taikymas.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Numatomais aktais užtikrinamas nuolatinis derėjimas su Bendro Europos dangaus veiklos rezultatų ir rinkliavų sistemą reglamentuojančiomis ES taisyklėmis ir Sąjunga šiems aktams turėtų pritarti. Siūloma, kad valstybės narės, veikdamos kartu Sąjungos vardu, pritartų siūlomoms numatomų aktų pakeitimams.

Numatomi aktai taps Susitariančiosioms Šalims privalomi pagal Susitarimo 6 straipsnio 1 dalies a punktą, kuriame nustatyta: „sprendimai 3 straipsnio 2 dalies a–f ir h punktuose nurodytais klausimais priimami visų Susitariančiųjų Šalių vieningu pritartimu ir yra privalomi visoms Susitariančiosioms Šalims; jei sprendimas nepriimamas vieningu pritartimu, Išplėstinė komisija priima sprendimą dviejų trečdalių atiduotų balsų dauguma; bet kuri Susitariančioji Šalis, kuri dėl svarbių nacionalinių priežasčių negali to sprendimo taikyti, pateikia Išplėstinei komisijai šių priežasčių paaiškinimą“.

Numatomų aktų dalykas iš esmės reglamentuojamas Sąjungos teisės aktais, konkrečiai – Reglamentu (ES) 2019/317. Taigi tie aktai gali turėti įtakos bendroms taisyklėms arba pakeisti jų taikymo sritį. Todėl pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 3 straipsnio 2 dalies sakinio paskutinę dalį šis klausimas priklauso išimtinai Sąjungos išorės kompetencijai.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

SESV 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

SESV 218 straipsnio 9 dalis taikoma neatsižvelgiant į tai, ar Sąjunga yra organo narė arba susitarimo šalis⁴.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra

⁴ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 64 punktas.

privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“⁵.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Išplėstinė komisija – Susitarimu įsteigtas organas, o aktai, kuriuos jai reikia priimti, yra teisinę galią turintys aktai. Vadovaujantis Susitarimo 6 straipsnio 1 dalies a punktu, numatomi aktai pagal tarptautinę teisę bus privalomi Susitariančiosioms Šalims.

Numatoma, aktais Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su transportu (SESV VI antraštinė dalis).

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 100 straipsnio 2 dalis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 100 straipsnio 2 dalis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

⁵ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Eurokontrolės išplėstinėje komisijoje, dėl išlaidų bazės maršruto rinkliavoms apskaičiuoti nustatymo ir vienetinių tarifų apskaičiavimo principų, maršruto rinkliavų sistemos taikymo sąlygų ir mokėjimo sąlygų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Daugiašalis susitarimas dėl maršruto rinkliavų (toliau – Susitarimas)⁶ įsigaliojo 1986 m. sausio 1 d.;
- (2) Susitarimo 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Išplėstinė komisija nustato išlaidų vertinimo apskaičiuojant oro navigacijos rinkliavas principus ir tokių rinkliavų taikymo bei mokėjimo sąlygas;
- (3) išplėstinis komitetas prieš arba per 2019 m. lapkričio 20 ir 21 d. įvyksiančią 113-ąją sesiją, taikdamas rašytinę procedūrą, turi priimti sprendimus dėl atnaujintų Išlaidų bazės maršruto rinkliavoms apskaičiuoti nustatymo ir vienetinių tarifų apskaičiavimo principų ir dėl atnaujintų Maršruto rinkliavų sistemos taikymo sąlygų ir mokėjimo sąlygų (toliau – sprendimai);
- (4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Eurokontrolės išplėstinėje komisijoje, nes tų sprendimų dalykas iš esmės reglamentuojamas Sąjungos teisės aktais, būtent – Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/317⁷. Todėl tie aktai gali turėti įtakos bendroms taisyklėms arba pakeisti jų taikymo sritį, o pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 3 straipsnio 2 dalį šis klausimas priklauso išimtinai Sąjungos išorės kompetencijai;
- (5) sprendimų tikslas – užtikrinti nuolatinį derėjimą su ES transporto srities taisyklėmis, visų pirma Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 549/2004⁸ ir Įgyvendinimo reglamentu (ES) 2019/317. Todėl tikslinga pritarti tų sprendimų priėmimui;

⁶ <https://www.eurocontrol.int/sites/default/files/article/attachments/multilateral-agreement-relating-to-route-charges.pdf>

⁷ 2019 m. vasario 11 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2019/317, kuriuo nustatoma Bendro Europos dangaus veiklos rezultatų ir mokesčių sistema ir panaikinami įgyvendinimo reglamentai (ES) Nr. 390/2013 ir (ES) Nr. 391/2013 (OL L 56, 2019 2 25, p. 1).

⁸ 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 549/2004, nustatantis bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą (pagrindų reglamentas) (OL L 96, 2004 3 31, p. 1).

- (6) Sąjungos poziciją kartu pareišk Sąjungos valstybės narės, kurios yra Eurokontrolės išplėstinės komisijos narės,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi vykstant rašytinei procedūrai prieš arba per Eurokontrolės išplėstinės komisijos sesiją, kuri turi įvykti 2019 m. lapkričio 28 d., yra ši:

- a) pritarti atnaujintiems Išlaidų bazės maršruto rinkliavoms apskaičiuoti nustatymo principams⁹;
- b) pritarti atnaujintoms Maršruto rinkliavų sistemos taikymo sąlygoms ir mokėjimo sąlygoms¹⁰.

2 straipsnis

1 straipsnyje nurodytą Sąjungos poziciją kartu pareiškia Sąjungos valstybės narės, kurios yra Eurokontrolės išplėstinės komisijos narės.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*

⁹ <https://ext.eurocontrol.int/ftp/?t=93085cefad506a898b74bf51ae9f2ec6>,
Nr. 19.60.01.

¹⁰ <https://ext.eurocontrol.int/ftp/?t=5db7f9ad4dda0c0a7803388ca46b101e>
Nr. 19.60.02-1.

Eurokontrolės dokumentas

Eurokontrolės dokumentas